

Verrijk *Christipedia* door je kennis toe te voegen.

Tevreden is, grammaticaal gesproken, een bijvoeglijk naamwoord en een bijwoord. Overtreffend zijn: tevredener, tevredenst. *Tevreden* is een samenstelling van *te* en *vrede*. Een tevreden mens is *te vrede gesteld, met zich zelve en anderen bevredigd, vergenoegd*. Voorbeeldzinnen: *hij is met niemand tevreden. Wij leven hier gerust en wel tevreden. Wees met uw lot tevreden*. Van *tevreden* is afgeleid *tevredenheid*. Samenstellingen met *on*: ontevreden, ontevredenheid. ^[1]

Tevreden is hij, die geen onbevredigde verlangens koestert, die door geen onbevredigde verlangens in onrust of onvrede met zichzelf gebracht wordt ^[2].

Vergenoegd betekent hetzelfde, in zoverre het, als deelwoord van *vergenoegen*, de betekenis van dat werkwoord behoudt. *Vergenoegen* wil zoveel zeggen als: genoeg doen hebben, gelijk het gebruikt wordt in: *dat kan mij niet vergenoegen*. Zo zegt men, om het even: *wees met uw lot tevreden*, of: *wees met uw lot vergenoegd*. *Vergenoegd*, echter, ziet mede op een dadelijk genot van vreugde. *Hoe vergenoegd ziet hij er uit!*

Iemand kan meer of minder tevreden zijn, **gradaties** zijn mogelijk.

Het **tegendeel** van tevreden(heid) is ontevreden(heid).

Iemand kan tevreden zijn met een ontvangen cadeau. Hij kan ook ontevreden en zelfs teleurgesteld zijn. Men kan tevreden zijn met wat men heeft, met zichzelf, met anderen, met de omstandigheden, met de wereld.

Men kan tevreden zijn in **omstandigheden** die te wensen overlaten. Men is dan wel tevreden in, maar niet mét de omstandigheden. Men is tevreden met de middelen of hulpbronnen die men in die omstandigheden heeft.

Men kan genoeg hebben aan **God** en genoeg nemen met de middelen en omstandigheden die Hij toedeelt – Hij die immer nabij is en naar Zijn liefde en wijsheid voorziet. Zo kan men tevreden zijn met alles en in alles. Iets dergelijks vinden we bij de gevangen apostel Paulus, die vanuit de gevangenis schrijft:

Flp 4:4 Verblijdt u altijd in de Heer! Nog eens zal ik zeggen: Verblijdt u!

Flp 4:5 Laat uw inschikkelijkheid aan alle mensen bekend zijn. De Heer is nabij.

Flp 4:6 Weest in niets bezorgd, maar laat in alles, door gebed en smeking met dankzegging, uw verlangens bekend worden bij God.

Flp 4:7 En de vrede van God, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw gedachten bewaren in Christus Jezus.

Flp 4:8 Overigens, broeders, al wat waar, al wat eerzaam, al wat rechtvaardig, al wat rein, al wat beminnelijk, al wat welluidend is, als er enige deugd en als er enige lof is, bedenkt dat.

Flp 4:9 Wat u geleerd, ontvangen, gehoord en gezien hebt in mij, doet dat; en de God van de vrede zal met u zijn.

Flp 4:10 Ik heb er mij echter bijzonder over verblijdt in de Heer, dat u eindelijk weer eens uw denken aan mij verlevendigd hebt; u hebt weliswaar aan mij gedacht, maar u had de gelegenheid niet.

Flp 4:11 Ik zeg dit niet omdat ik gebrek lijd; want ik heb geleerd tevreden te zijn met de omstandigheden waarin ik ben.

Flp 4:12 Ik weet vernederd te worden, ik weet ook overvloed te hebben; in elk opzicht en in alles ben ik ingewijd, zowel in verzadigd zijn als in honger lijden, zowel in overvloed hebben als in gebrek lijden.

Flp 4:13 Ik vermag alles door Hem die mij kracht geeft.

Flp 4:14 Toch hebt u er goed aan gedaan deel te nemen aan mijn verdrukking.

Flp 4:15 U weet ook zelf, Filippiers, dat in het begin van het evangelie, toen ik van Macedonie was vertrokken, geen gemeente in rekening van uitgave en ontvangst met mij in verbinding heeft gestaan dan u alleen.

Flp 4:16 Want ook in Thessalonika hebt u mij eenmaal en andermaal voor mijn behoefte gezonden.

Flp 4:17 Niet dat ik de gave zoek, maar ik zoek de vrucht, die rijkelijk op uw rekening komt.

Flp 4:18 Maar ik heb alles en heb overvloed; ik heb volop, nu ik van Epafroditus het door u gezondene heb ontvangen: een welriekende reuk, een aangenaam, God welbehaaglijk offer.

Flp 4:19 Maar mijn God zal in al uw behoefte voorzien naar zijn rijkdom in heerlijkheid in Christus Jezus.

Woorden in het NT

Gr. autarkes

Het Griekse woord *autarkes* is een bijvoeglijk naamwoord dat betekent:

- 1) in zichzelf voldoende, sterk genoeg, zonder hulp van anderen
- 2) onafhankelijk van uiterlijke omstandigheden
- 3) tevreden met zijn lot, met zijn middelen, hoe weinig ook ^[3]

Het woord komt slechts 1x voor in het NT:

Flp 4:11 Ik zeg dit niet omdat ik gebrek lijd; want ik heb geleerd tevreden te zijn met de omstandigheden waarin ik ben.

Gr. arkeo

Het Griekse werkwoord *arkeo* betekent:

- 1) nimmer falende kracht hebben
 - 1a) sterk zijn, voldoende sterk zijn, genoeg zijn
 - 1a1) verdedigen, afweren
 - 1b) genoeg hebben, zich tevreden stellen

De woordcode van Strong is 714.

Schriftplaatsen

Alle Schriftplaatsen met *arkeo* en de bijbehorende woordcode van Strong:

Mt 25:9 Doch de wijzen antwoordden, zeggende: Geenszins, opdat er misschien voor ons en voor u niet genoeg zij <714>; maar gaat liever tot de verkopers, en koopt voor uzelfen.

Lu 3:14 En hem vraagden ook de krijgslieden, zeggende: En wij, wat zullen wij doen? En hij zeide tot hen: Doet niemand overlast, en ontvreemdt niemand het zijne met bedrog, en laat u vergenoegen <714> met uw bezoldigingen (TELOS: weest tevreden met uw soldij).

Joh 6:7 Filippus antwoordde Hem: Voor tweehonderd penningen brood is <714> voor dezen niet genoeg <714>, opdat een ieder van hen een weinig neme.

Joh 14:8 Filippus zei tot Hem: Heer, toon ons de Vader, en het is ons genoeg <714>.

2Co 12:9 En Hij heeft tot mij gezegd: Mijn genade is u genoeg <714>; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone.

1Ti 6:8 Maar als wij voedsel en deksel hebben, wij zullen daarmede vergenoegd zijn <714>.

Heb 13:5 Uw wandel zij zonder geldgierigheid; en zijt vergenoegd <714> met het tegenwoordige; want Hij heeft gezegd: Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten.

3Jo 1:10 Daarom, indien ik kom, zo zal ik in gedachtenis brengen zijn werken, die hij doet, met boze woorden snaterende tegen ons; en hiermede niet vergenoegd zijnde <714>, zo ontvangt hij zelf de broeders niet, en verhindert degenen, die het willen doen, en werpt ze uit de Gemeente.

Meer informatie

Artikel [Tevredenheid](#) op Wikipedia.

Over de vergenoegdheid van Paulus volgens zijn brief aan de Filippenzen, zie het commentaar van Wibrandus Gerardys Reddingius, *De Brief van Paulus aan de Philippensen* (1808) [pagina 494 en volgende](#)

Boekzaal (januari 1851) [pag. 561 en volgende](#).

Zondagsboek (1835), [pag 273](#). Over de ware christelijke vergenoegdheid.

Voetnoten

[1. ?](#) Pieter Weiland, *Nederduitsch Taalkundig Woordenboek* (1810) s.v. [tevreden](#).

[2. ?](#) aldus Pieter Weiland, George Nicolas Landré, *Woordenboek der Nederduitsche synonymen* (1825) s.v. [tevreden](#).

[3. ?](#) *Grieks-Nederlands Lexicon*